

Αγαπώ τους φίλους μου και
καλημέρα στην λα' Εβραίων
σας και η' οχι -

ΚΩΣΤΑΣ Δ. ΠΑΠΑΜΑΝΤΕΛΛΟΣ

ΕΥΝ/ΡΧΗΣ Π. Δ. ΤΡΑΥΜ. ΠΟΔ.

Προς τον κ. Κωστόδη και τον κ. Κωστόδη
κ. Κωστόδη κ. Κωστόδη κ. Κωστόδη
Κωστόδη

ΕΥΖΩΝΩΝ 15 - ΤΗΛ. 712-581

ΑΘΗΝΑΙ 140

29/1/55

Αθήναι τῆ 18ῃ Ἰανουαρίου 1965

Ἀξιότιμον Κύριον

Π. Παλαιολόγον - Ἐπιτελεῖς τὸ "Β. Η. Μ. Α."

Φίλτατέ μου, κ. Παλαιολόγε,

Θερά, δλόφουχα συγχρητῆρια γιὰ τὸ χρονογράφημά σας ὑπὸ τὸν τίτ-
λον "ΣΙΜΕΛΙΑ ΠΑΡΑΚΜΗ" τῆς 18ῆς τοῦ μηνός. Παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε ἀπὸ ἐνα
ἀπὸ τοὺς ἀπειραριθμούς θαυμαστές καὶ φίλους σας ἀναγνώστες Ἑλληνας.

Ἀπὸ καμμιὰ ἑλλην στήλη τοῦ καθεμερινοῦ τύπου δὲν ἐξετάστησαν ἄς τὰ
σήμερα, ἀπὸ τῆ σκοπιά αὐτῆ, τὰ πολιτικὰ πρόματα τοῦ τύπου μας, μὲ τὴν ἀν-
τικειμενικότητα, ἀνωτερότητα, καὶ κολὸ δὲ τῶσον ἐπικαιρα, εὐστοχα καὶ τῶση
σαφήνεια προνόμοιο τῆς οἰκῆς σας πέννας, ὁμοιο τοῦ ὁμοίου ὀδοπολα βρῖσκε
κατεῖς.

Θὰ μοῦ συγχωρήσετε, ἐλαίω τὸ ἄσρος κοῦ καίρην νὰ τομῆσω γιὰ μία
παρατήρηση. εἶναι σὺν νὰ ἐπιτρέψῃ ὁ καθηγητῆς τῆς φιλολογίας νὰ τοῦ γίνῃ
παρατήρηση στῆ δουλειά του ἀπὸ μαθητῆ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.

Ἡ ἀνταρσία χαρακτηρίζεται καὶ ἀπὸ σῆς, ὅπως καὶ ἀπὸ ὄλων τὸν τό-
πο, ἡ γένομενὴ ἐκδήλωση κατὰ τὸν ἀναρχισμὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ μερι-
κοὺς τῶν πατέρων τοῦ "Ἔθους" ποῦ ἐξελέγησαν ὑπὸ τῆ σημαία τοῦ ἀνευδότου
ἄγῃος ποῦ διεξήγαγεν ὁ ἀρχηγός τῆς Ἐνώσεως Κέντρου κ. Γ. Παπανορέου.

Κατὰ τὴν τακτικὴ μου γνώμη, στῆν προκειμένη περίπτωση, γίνεται κα-
κὴ ἐφαρμύνη γρήση τῆς ἔννοιας τῶν λέξεων ἀνταρσία, ἀνταρτῆς. Τοῦτο δὲ εἴ-
τε ἀπὸ σκοπιμότητα, εἴτε ἀπὸ μῆδα.

Ἀπὸ τὰ νεῖδατά μου καὶ ἄς τὰ σήμερα, γνωρίζω ὅτι στῆ γλῶσσα μας καὶ
τῆ συνείδηση τοῦ λαοῦ καὶ μὲ τίς λέξεις ἀνταρτῆς, ἀνταρσία, ἐνάντια οἰσο-
δῆποτε τυραννικῆς καταστάσεως, νοῦδμε πράξη ἡρωϊσμοῦ, ἀκρόαση γιὰ θυσία καὶ
τῆς ζωῆς ἀκόμα χάριν τοῦ ἐπιδωκωμένου σκοποῦ. Ἐλευθερία ἢ ὀδωπος τὸ σὺν
ἴμα.

Ἄλλ' ὅπως ἀπέδειξαν τὰ γεγονότα, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ καὶ καὶ καὶ κολὸ ὁ
φερόμενος σὺν ἀρχηγός τους, δὲν εἶχαν κἂν σὸν τοῦ τους ἔγρωτο πρόημα. Τί
ἐκαμῶν; Ἀπ' τῆ στήγῃ τοῦ ὀδοισθῆσαν πὸς ὁ ἐπικείμενος ἀναρχισμὸς
τῆς Κυβερνήσεως, κἰθανῶς δὲν ὅδ ἴγω τοῦ γοῦστο του, ὁ ἀρχηγός ἔλαβε τὴν
γενναία ἀπόφαση νὰ ὀδση ἐντολή ὁ ἔναν ἀπὸ τοῦς ὀδοῦς τοῦ ποῦ εἶρε καὶ
τὸ ἀξίωμα ἀντιπροέδρου τῆς βουλῆς νὰ πράξῃ γρηγορα νὰ βρῆ τὸν πρέεδρον
τῆς βουλῆς ὅπου καὶ ἂν εἶναι. Τὸν βρῆκε σὸν ἀπῖτι του καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ
χαρτί, ἀνεξαρτοκοιήσεως, ὅπως τὸ εἶπαν φιλικὰ μετὰ τοῦ μας, ὅπως λέει ὁ λόγος.

Ἄλλ' ὁ κ. πρέεδρος τῆς βουλῆς, μὲ τῆ σοφία του σὺν Ἀκαδημαϊκός καὶ
Πολιτικός μεγάλῃ κείρας, ὀδῆχτηκε τὸ χαρτί σὺν ἐπίστω καὶ ὄχι σὺν κὸλο,
σὺν πυροτέχνημα, ὅπως καὶ ἴταν στῆν πραγματικότητα. Τὸ ἔδωσε καὶ πρωτοκόλ-
λήθηκε σὸν πρέεδροιο.

Ὁ κ. πρέεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὄταν τιμῆσε, σὺν ἄξιος ἀρχηγός τῆς
Σ.Κ. μὲ πίστη στῆ ὀδωαμὴ τῆς ἱστορικῆς ἐντολῆς τοῦ τοῦ ὀδοῦτε ἀπὸ τὴν
κλειστήφοια τῶν ἀπλῶν ἀνδράκων τοῦ λαοῦ καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦς οἰσοῦδῆποτε παρό-
γοντας ἐμπόρους τῆς πολιτικῆς, ἔλαβε τὴν πρέεουσα ὀδση. Χαράκτηρισμὸς Προ-
ῦστας τῆς ἐντολῆς τοῦ λαοῦ, ἔδωσε σὸν πυροτέχνημα, χωρὶς καὶ νὰ κατανοῶ-
σῃ τοῖς ὁ Ἰουδας καὶ πῶθεν τὰ ἀργόρια. Τ' ἄφηνε: νὰ βρεθοῦν ἢ νὰ ὀπονη-
θοῦν.

Ὅποτε τὰ πρόματα ἔλλαξαν. Ἡ κατάρρευση τοῦ πυροτέχνηματος ἐπῆλ-
θε ραγδαία. Ὁ ἀρχιπυροτεχνολόγος πρῶτος ἐσπείρε νὰ ὀπονηρῆτῃ ὀδσημὴ με-
τανοιας, γιὰ χάρη ὀδθεν τῆς Δημοκρατίας, τῆς ἐνότητος τοῦ κόμματος Σ.Κ., ὀ-
δων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ παρόδεγμα αὐτοθυσίας γιὰ ἰδανικά καὶ ἀποδοι-
κνῶν ὅτι ἡ ἐμπορία στῆ Πολιτικὴ εἶναι ἔννοια ἔζητα καὶ μηδενίαν ἔχουσα

σχεσίον με τὸ δημόσιον βίον αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς. Προτίμησαν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ὀπαδοὶ του τὴν θυσίαν αὐτή, ἐντὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ Δεξιότητος γιὰ νὰ μὴν ἔλθουν ἄλλοι στὴ θέση τους, οἱ ἐπιλαβόντες, ὁπότε καὶ ἡ ἐνότης του κόμματος στὴ Βουλὴ θὰ ἐξηραλλίζετο χάριν τῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια των θὰ διετηρεῖτο, μὴ καὶ δὲν τὸλμησαν νὰ βγάλουν τὴ γαλὲνι στὰ συρτάκια τους, σημαία ἀνεξαρτησίας.

Ἄν ἔκαναν αὐτὸ θὰ τοὺς ἀξίει τὸ μαρτύριον.
Ἄν τὸ ἔκαναν ἑμεῖς. Τί τοὺς ἀξίει; Ἐπὶ ἀρχηγὸ τῆς Ε.Κ. καὶ τὸ λαὸ ἐπαφίεται; νὰ κρίνουν. Ἄς ἐχρηθούμε ὅλοι οἱ καστοθετοντες στὴ Δημοκρατία Βασιλευσμένη ἢ Προεδρική ἢ κρίσει των εἶναι οἰκία καὶ ἡ κρέουσα.

Ἄν ἐρχῶ ὅτι τὴν ἀβασιλευστο Προεδρική Δημοκρατία τῆς ὁποίας δὲ πῆρε αἶμα ἀπὸ τοὺς Πρωταγωνιστάς, τὴν εἶχαν οἱ τότε λεγόμενοι στρατιωτικοὶ παράγοντες μετὰ τὴν ἀγαλλίωσιν ὀρσομανία τους, συνεκκοροῦμενοι ἀπὸ τὴν ἐλευθερία τοῦ τύπου, μετὰ τὴ δύναμιν του ὡς τετάρτης ἐξουσίας.

Τὸ ὅτι καὶ τώρα, ἡ ἀληθινὴ βασιλευσμένη Δημοκρατία ὀφίσταται κλονισμοῦς ὑπονομεύεται ἀπ' αὐτοὺς τοῦτους τοὺς κοινοβουλευτικοὺς παράγοντας κατὰ τὴν ἀπογοήσεως καὶ τῆς δυνάμει τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, ὅπως ὁρδοῦνται τὸνίζονται ἀπὸ οὗς με συνέκεια ἡ ἐξέλιξι τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τοῦ τόπου μας, νὰ φαίνεται ὡς νὰ κατεσθῆναι πρὸς ὁλοκληρωτισμὸ καὶ ὁλοκληρωτισμὸ ἀγνώστου μορφῆς.

Παραδόξως, στὴν προκειμένη περίπτωσι ὅτε τὸ βῆμα ἀπετέλεσαν ἐξαίρεσι ὅπως ἀνεμένετο ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς ἀναγνώστιας αὐτοῦ, λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σοβαρότητος ποῦ τοῦ ἀποδίδουν.

Ἦμπορὶ νὰ πῶ μάλιστα, ὅτι, ἐπὶ ἀνεκτόν γρόνον, ὑπερέβαλε εἰς διασῆμιν καὶ προβολή, ἀν' σημαίῳσα Πολιτικῆ Προσωπικότητι ἕνα τυχερὸ ἀρχικὸ λατρεῖ. Ἄν θὰ ὑπῆρχε πρόθεσι νὰ ἐνημερωθῆ, βάσει ὁδομῶν, ποία ἡ πραγματικότης, θὰ ἐπέθετο ὅτι: περιέπεσε σὲ πλάνη.

Καὶ τὸ πλανῆσθαι ἀνθρώπινον, ἀλλὰ τὸ ὁμολογεῖν τὴν πλάνην εἶναι ἐνότερος Πολιτισμὸς καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀνδρισμὸς εἶναι τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀεμνήστου Πλαστήρα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν 300, κατέρων τοῦ ἔθνους στὴ Βουλὴ, ἀποτελεῖ κίνδυνον, γιὰ τὴν Δημοκρατία. Ἡ Ἑλλάδα μας ἔχει 300000 ἀριθμὸ Βουλευτῶν ἀπ' ὅσους ἔχει ἡ Γαλλία καὶ τ' ἄλλα Ἐυρωπαϊκὰ Κράτη ἐν σχέσει μετὰ τὸν πληθυσμὸν.

Ὡς τετάρτη ἐξουσία στὸ Κράτος κρίνεται ἡ Ἐλευθερία τοῦ τύπου. Καὶ εἶναι πραγματικὴ ἡ δύναμιν του στὴ κοινὴ γνώμη. Ἐχθρὸς ἔργον θὰ ἴπο ἂν πρῶτα σεῖς, μετὰ τὸ κύρος σας, καὶ τὸ βῆμα μετὰ τὸ πανελλήνιον κύρος τους καὶ τὴν ὑπεροχὴν ἀπὸ κατὸ ἕλλη ἑσμερία θὰ ἤθελατε υἱοθετήσῃ τὴν ἰδέαν περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν εἰς ἀναλογίαν ἴσῃ πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ τῶν ἄλλων ἐξελητημένων Ἐυρωπαϊκῶν Κρατῶν σχετικὰ μετὰ τὸν πληθυσμὸν. Ὅπως οὗς εἶναι γνωστόν, τοῦτο δὲν περιλαμβάνεται; εἰς τὴν προεκλογικὴν ἐπαγγελίαν τῆς κυβερνήσεως, ὅτε τῆς ἀντιπολιτευσσεως. Κι εἶναι ἀκριβὲς αὐτὸ ἕνας λόγος παραπάνω ποῦ ἐπιβάλλει τὴν προσπάθεια, ὅπως ἡ ἰδέα αὐτὴ γίνῃ πίστι στὴν κοινὴ γνώμη, πίστι μετὰ δύναμιν ἐπιβολῆς στὴν Κυβέρνησι. Αὐτοὺς δὲ εἶναι καὶ ὁ κύριος σκοπὸς εἰς τὸν ὁποῖον ὑποβλέπει ἡ παρούσα μου.

Τῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ μου σκέψεων καὶ στοχασμῶν, μπορεῖτε νὰ κἀντε δημοσίαν χρῆσιν μετὰ τὴν βεβαίωσίν μου ὅτι ἀναλαμβάνω πλήρως τὴν ἐυθύνην ἐκδόσεως αὐτῶν.

ΜΕ Αἰσθηματὶ Ἐξαιρετικῆς ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης.

Ἐπιβλέπων

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ
ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Σημεία παρακμής

Έρχονται στιγμές που μακαρίζεις κανείς αυτούς που κατέχονται από πάθη κομματικά και σε κατάσταση πάντα έξαφνης, σφυρίζουν, κειρακροτούν, λεμονοβολούν, αποθεώνουν, σφύζουν, λιθανίζουν. Γι' αυτούς η πολιτική είναι ένα μάτς σε γήπεδο ποδοσφαιρικό, όπου οι φίλαθλοι βέρνονται, λακτίζονται, τινάζουν τα καπέλα στον αέρα.

Πρέπει νάκη τό γεύστο της ή έξαρση αὐτή πού σε κάνει νά κἀνης τή γενική ἐθνική γραμμή, νά ξεκνᾶς τήν καθυστέρησή σου ἀπέναντι τῶν ἄλλων καί, ἀπορροφημένος ἀπό τήν μεταξύ ὁμοιοίας καί Συντάγματος Ἑλλάδα, νά δίνεις ἀπό κομματικό πάθος.

Ὅταν ὄμως ἀπό ἰδιουγκρά-

σία ή ἀπό πείρα ή ἀπό θέληση εἶσαι τοποθετημένος στό μπαλκόνι τοῦ νηφάλιου παρατηρητή, ὅταν μὲνης ἀπαθῆς ἐμπρός στίς διάφορες διακυμάνσεις τοῦ πολιτικοῦ μάτς, ὅταν ἀγκαλιάζης τήν Ἑλλάδα ὡς ἐθνικό σύνολο καί δέν ἐνδοσφύρασαι παρά γιά τήν πορεία ἑνός τόπου πού, ἀντί νά ἐπιπαύνη τό θέμα γιά νά ἀγιοστέψη τήν ἀπόσταση ἀπό τοὺς ἄλλους, σέρνει τό πόδια μέ νυχέλευια, τότε αἰσθάνεσαι φοβερά δυσάρεστα.

Γνωρίσαμε ἐπαχῆς, ὄχι μακρινῆς, πού δέν ὑπῆρχαν μπαλκόνια γιά ἀντικειμενικούς. Ἄφρισμένοι ὄλοι γύρω στοὺς Βενιζέλους καί Ἀντιβενιζέλους. Ὅστε τώρα ἐλειψαν οἱ ἄεροί. Ἄλλο εἶπε διότι οἱ ἠγέτες τῶν καιρῶν μας, δέν ἐμπνύουν τό πάθος πού ἐνέπνεον οἱ κρεινοί, εἶπε διότι ἔκουμε πλουτισθῆ μέ πείρα καί φρόνηση, δημιουργήθηκε ἕνας κόσμος πού μέ δυσφοριῶν μιλοῦσαμε γιά ἀπῖδια δέν θά ἴταν ὑπερβολή — παρακολουθεῖ τό πολιτικό πρᾶγμα της χώρας. Ὁ κόσμος αὐτός συμπαθεῖ λιγότερο ή περισσότερο τή μιά ή τήν ἄλλη παράταξη, ἀλλά δέν ἠλεκτριζεται τόσο ὥστε νά

κἀση τό κύριο θέμα της πολιτικής πού πρέπει νά εἶναι ἡ ἀνοδος της χώρας.

Ποῦ πᾶμε; Τόν ἐπιπάθει τοῦ τοῦ Κέντρου ἐκτελεῖ ἡ ΕΡΕ ἐπειδή στίς τάξεις του ἐκδηλώθηκε ἀνταρσία. Ἀναστάσιμα παινίζει τό Κέντρο, ἐπειδή οἱ ἀντάρτες ἐπανῆλθον ἀπὸ θάση τους, ἀπῆλθον καί ἀντιδηλώσεις, τηλεγράφημα, ἀπειλή γιά ἐκλογές. Μάκες σφοδρῆς...

Καί νά ὑπάρχη τόσο ἰσχυρή ἀριθμητικά Κυβέρνηση...

Μέ μιά ἔδρα παραπάνω ἀπό τήν ἀντιπολίτευση κυβερνοῦσαν οἱ Συντηρητικοί στήν Ἀγγλία. Μὲ ἐλάχιστες ἔδρες κυβερνοῦν σήμερα οἱ Ἑργατικοί. Ἐκατόν ἑβδομηντὰ ἔδρες διαθέτει τή στιγμή αὐτή ἡ μερίδα πού κυβερνᾶ τήν Ἑλλάδα, δημιουργοῦνται ὄμως τέτοιες καταστάσεις, ὥστε ἕνα χρόνο ὕστερα ἀπὸ διπλῆς ἐκλογῆς νά μᾶς θυμίζουν τίς κάλπες...

Γιά μάκες εἶπαμε. Μάκες κωρίς νικητές. Ἡττημένοι ὄλοι. Ἡττημένος ὁ κοινοβουλευτισμός. Τόσο πλήγματα, τόση συναλλαγή, τόση ἐλλείψη σέβαστότητας, καρακτῆρων, ἀξιοπρέπειας ἀπὸ ἐκπροσώπου του. Λαμπρό λήσασμα

γιά τό καθυστάτη της δεξιάς καί ἀριστερῆς βίας.

Ἀπὸ δέ τοὺς μεγαλύτερους ἠττημένους ὁ Τόπος. Ἀκατάσκητη ἡ αἰμορραγία στήν Κύπρο. Ἀδιόκοπα τό ραπίσματα ἀπὸ τήν Ἀγκυρα. Ὁ Ἰσχυρὸς Μινώταυρος ἐξακολουθεῖ νά μᾶς ἀπορροφᾷ τό πρῶτα νιάτα. Στό κοινωνικό καζάνι θρᾶζουν οἱ ἀξιώσεις τῶν ἐργαζομένων. Καί δέν εἶναι παράλογες. Δέν μπορεῖς νά καταλογίσης παραλογισμό σέ ἀνθρώπους πού δέν ζητοῦν παρά τό ἔσοδο νά καλύπτουν τίς ἀνάγκες τους.

Τέτοιου ὄρους προβλήματα, καί νά μᾶς ἀπορροφῶν ἀνταρσίες, μέ ἀντάρτες τοῦ γλυκοῦ νεροῦ πού ζεραίνουν σά δουλάκια μόλις ἀκούσουν τή φωνή τοῦ κυρίου τους πού πῆγαν νά πουλήσουν νά φανατίζομαστε γιά τή θέση ἑνός αὐλικοῦ, ἡ δικαστικοῦ καί νά μένουμε ἀνοήθητοι ἐμπρός ἀπὸ ζερριζῆμα ἑνός πληθυσμοῦ δεμένου πᾶνω ἀπὸ ἱερό κῆμα του μέ τήν παράδοση καί τήν ἰστορία... Ἄν δέν εἶναι αὐτὰ ὄλα σημεῖα παρακμῆς, τότε τί ὀνομάζετε παρακμῆ;

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ